

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta eșe de două ori adevă: Mercuria și Sâmbăta. Foiașă odată pe săptămână, adevă: Sâmbăta. Prețiu loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe dămătașă annu 5 f.; car pentru terri străine 7 f. pe unu sem. și pe annu întregu 14 f. m. c. Se prunera la toate postele Imperatșei, cum și la totu cunoscutii noștri DD. correspondenți. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Officiose.

Nr. 22,019/2177. 1852.

Publicarea

guberniului c. r. m. și c. pentru parasirea bailoru de sare dela Cosiocna.

Inaltul ministeriu c. r. de finanție prin emisul din 15. Noemvre 1851 Nr. 38102/1068 în contielegere cu inaltulu ministeriu pentru cultura țierei și montanistica a conchisu parasirea bailoru de sare dela Cosiocna.

Dupa ce se pusera la cale cele de trebuință pentru strapunerea producerei de sare dela Cosiocna la bailile din Turda și cele pentru vendiare la Turda și Dejuocna, c. r. directione finanțiare din această țieră în înțelegere cu c. r. comisiune ministeriale montanistica se afla în stare a pune în lucrare dispușionea pentru de a nu se mai lucra în bailile de sare dela Cosiocna cu sfarsitul lui Octobru 1852.

Asia dar parasirea bailoru de sare dela Cosiocna din marele pricipatu Transilvania, ce se face cu finea lui Oct. a. c., se aduce la obstesca cunoscutia cu acelu adausu, cumca îndreptatitii vendietori de sare și cumparatorii din împregiuru dupa trecerea aratatului terminu au se și cumpere și primesca provisiunele loru de sare — pe langa padirea prescriptelor de pene acuma, — dupa placere, seu dela diregatoria de saline din Dejuocna, seu dela cea din Turda. —

Totu îndreptatitii vendietori de sare, carii pene acumu și facea provisiunele loru de sare dela diregatoria de sare din Cosiocna, se prôvoa ca la prima primire de sare, care cugita a o face la una din însemnatele diregatorii din Dejuocna au din Turda, se și produca licința loru de a vinde sare la respectiva diregatoria pentru înprotocolare în originalu cu atatu mai virtosu, ca altfelu nu li s'aru da materialul de sare.

Sibiū în 12. Octobru 1852.

Principele Carolu de Schwarzenberg, F. M. L.

Nr. 186 C. D. 1852.

Insciintiare.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu prênalta resoluțiune din 1. Oct. a. c. se a înduratu a aproba înștiintarea unui Comptoriu de statu (Staatsbuchhaltung) pentru Ardeal, dupa sistema pe care se radima servitiul controlatoriu într'altel țieri de corôna, care se fia subordinatu sub c. r. directoriu-generale de ratiuni, și starea personalului și a salarielor pentru oficiul acesta a o lipsa cu urmatoriile categorii de servitiu, precum:

1 Comptorele de statu cu salariu	2000 f.
1 Vicecomptoristu de statu cu salariu	1500 f.
5 Consiliari de ratiuni și ad.	
2 cu salariu	1200 f.
2 cu salariu	1100 f.
1 cu salariu	1000 f.
1 Registratoru și espeditoriu cu salariu	900 f.
17 Oficiali de socoteli și ad.	
6 cu salariu	800 f.
6 cu salariu	700 f.
5 cu salariu	600 f.

FOILETONUL.

Femeile.

(Capetu.)

Nationile pagane n'au pututu nici în fantasia loru sa și imagineze femei neîntenate. Tôte deele pagane se representa înainte ori-cui ca nișce actrice de la opera din Paris. Cerulu celloru betrani s'emenca cu unu teatru pomposu. Tóta mitologia loru este numai o opera într'ega cu coruri, jocuri, metamarfoșe, manopere și batallie. În adeveru multu pen-tru fantasia dara fôrte pucinu pentru anima. Cu începutulu evului mediu, epoca romantica în istoria omenirei și a poesiei, femeile recepura recompensa cea meritata pentru tôte marile loru servitiu, pentru tôte îndeosirea și patimile loru de mai înainte. Femeiloru li se dade sceptrulu dominationii domestice; de aici se desfășurara relationile sociali și se des-volta formationea publica a omeniloru, ade-veratulu fundamentu allu luminarii. Barbatii gubernă, femeile domnia. Cella mai multe

succesuri alle cava'eriloru s'au făcutu pentru favoarea femeiloru. Tôte lucrurile prôte, relle, rusinose din evulu mediu se făcua de urritorii femeiloru. Tôte lucrurile înalte, sentimentali, nobili, le essecurata adoratorii femeiloru. Istoria este plina de asemine esemple.

În evulu mediu se redicara artile și poe-sea, cari érași la femei și-au aflatu protectio-nea loru. Moriele și costumele se desbracara de selbatecia și barbaria, și umanitatea făcun-duse mai blanda și mai buna, a cunoscutu demnitateea femeiloru, care au avutu atata influentia asupra îmblandirei caracteriului bar-batiloru. Dara în seculu XVIII. a serbatu sessulu femeescu triumfulu seu cellu mai glo-riosu. În politica, în filosofia, în litteratura și în arti femeile tinra sceptrulu. Elle dom-nira, și gubernara în tôte, încoragiara, pro-tessera și luara parte și chiaru la lucrul. În fine dupa o lunga asteptare se arreta luma-narea! — Dara îndata începu o furtuna care a cutremuratu societatea omenesca și a tur-buratu totu. În timpulul acest'ă nenorocitu femeile, ca și barbatii, se arretara ca pe timpulul resbellului dintre crestianismu și pa-

ganismu. Pentru credința și pentru umani-tate se urca cu sange rece pre catafalcu (écha-faud), și si întindea gatulu la securea carne-ficului. O timpu memorabile și firosu, în care femeile se adornara cu o noua gloria, și cape-tara drepturi și mai mari la respectulu și venerationea umanitatei!

Dara tempestatea înceta, dupa ce mai antaiu a ruinatu relationile de mai înainte alle societatei omenesci. În loculu dominationii cellei blande și pline de caritate a femeiloru, intra egoismulu în societatea omenesca, și înfipse în anima ei unu tron de feru; în lo-culu pretiului și demnitatei femeiloru se înal-tia altariulu baniloru, și umanitatea în locu de a adoră spiritulu, amorea, formosetia și blandetia, începă a se închină la Mammon. Totu formosulu, tôte poesiea societatei se sterse; femeile vedindu ca au perduto victo-ria, își strinsera flamurile și delassara cam-pulu resbellului.

Din Un.

(Femeea în gradulu culturai morale și spirituale e preservativu în contra-demoralizării —; parascesce o și vei degenera.)

15 ingrosisti, ad.	
8 cu salariu de cate	500 f.
7 cu salariu de cate	400 f.
9 Accesisti și ad.	
5 cu salariu	350 f.
4 cu salariu	300 f.
5 practicanti ad. 3 cu adjutu	200 f.

2 fora adjutu. — 2 Servitori de cancelaria, unul cu 250, altul cu 200.
2 ajutori cu cate 180 f. deputatu.

Ocuparea posturiloru acestoru, în urma ulterioarei prênalte deman-dari, se face definitiva și, în urma decretulu inaltulu c. r. directoriu-generale de ratiuni din 3. Oct. 1852 Nr. 5961, au a se tramite petitiio-nile competitoriloru nemediatu la gubernatorele mil. și civ. al Trans-silvaniei pene în 15. Noemvre a. c.

Ca sa se dea ocașiune și celoru ce nu se afla în servitiul comptoriala a competi la verunu post potrivit harnicieci, se escrie concursul acestu în urmatoriile:

Verce competitoriu trebuie se arate acuratu cerutele însusiri la postulu celu cauta și condițiunile, pelânga virsta și harnia servitiului purlatu, unde se observeadia ca aci se cere nesmintitu temeinica cunoscutia de Arithmetica și censura, deplina cunoscutia a limbei germane, nu numai a vorbi ci a și scrie într'insa.

Asemene se fia purtaria morale și politica n'entinata, precum și loialitatea competitoriului nedubia; deaceca competitorii, cari stetere în servitiu publicu înainte de revoluțiune și fura constrinsi la purifi-catiune despre purtarea sa sub revoluțiune, trebuie sa se legitime și cu certificatele de purificatiune.

Competitorii la statii de practicanti au deosebi a și tramite te-stimonie despre absolvirea prescrișelor studie filosofice și a alatura și despre depusul esamenu în arta computatoria.

La posturile de servitori au dreptu mai cu prevenientia, afara de fostii servitori, soldatii emeriti.

Petitionile aficialiloru și servitoriloru afatori în serviu publicu au a se tramite prin diregatoriile superioare, care au datoriu a da conscientioșă relatiune despre harnicia și demnitateea competintelui.

Sibiū, 24. Septembre 1852.

Pentru gubernatorele mil. și civile
Bordolo L. M. C.

Dintre Tirnave. Daca vreati a sci despre întreprinderile restauratiune —, apoi p'aci se suna tare, cumca Episcopulu între altele va starui la Viena și pentru restaurarea Monastirei, adica a Monacilor decadiuti și împucinati. — Totu în asemene întielesu se a esprimat și o deputatiune din sinul capituluului înaintea fostei de curend aici c. r. comisiuni, postindu ca acea dechiaratiune se se înprotocolodie.

D. Eppu tiene tare, ca are mare lipsa de calugari, cu cuventu, că ei se pôtu spre ori ce scopu lesne întrebuintia; totusi e de parere ca potu functiona în calitate de profesori și alti preoti mireni, pene și casatoriti. — Monachii restaurandi au unu prospectu mai mare decatu celu primevu, — ei voru se aiba promotiune în cleru: la protopopiatu, canonicatu, episcopatu. —

Aceasta materia are lipsa de o serioșă meditatiune; credu ca doar se voru afla din diecese carii se și deschida în obiectul acestu amur-titul graiu, în puterea dreptulu pravilei nôstre. —

— Деспре клесъл вилор дин България азим сѣри дн-де естеріоре о потъ чѣркларе а министеріамъ Белѣан, дн-каре ачеста есплікъ къ деатърватъ дѣкрѣтѣрїле че ле авъ маї дѣвоузі къ Франца, шї се еспрїмъ къ аре темей-нікъ темере, кѣмъ іамічїдіеле къ каре Франца а пѣшїт-не фагъ пѣлъ акѣм дн кѣмнѣл интереселор коммерціале фагъ къ Белѣан, се поте лесне, къ съ вор естїнде шї ла алте інтерезлїдїні. — Къ тѣте ачесте „Independenѣа Белѣикъ“ не даштїндїазъ, кѣмъ кабинетъ австрїак, е огърѣт а не інтеревенї нїчї дїректе нїчї індїректе дн чеа че съ дїне де требіле Франѣї інтерез; пѣлъ кѣнд не се вор івї некарї дотрѣвѣдїаї терїторїалї, каре ар івѣтѣ фаѣ веро скїмваре дн стареа пресїате а лѣкѣрїлор. Нїчї дн-контра кѣстѣорїї лѣї Лѣї Наполѣон къ прїачеса Васѣ, не сѣѣ фагът дїн партеа Австрїїї веро конгрѣзїчїре.

— Деспре комплотъ дин Марсіліа се скрїл, къ ма-шіна аѣа діаволїкъ сѣ доведїт а фї, дѣлъ есперїментеле фагъте, къ тотъ кореспондѣторїлъ скопѣлї. — Се паре къ врѣла шї перде фїреле естреме токѣм дн Лондон шї ле дѣѣе кіар ла комїтетѣлаша нѣмїтеї дематогїї европене. Се ворѣште къ сѣѣ арестат де поѣ веро 16—18 інші. Штї-реѣ дн сѣ, кѣмъ Целард не е прїосѣ, демїнїте дателе де маї паїте, деспре шѣртѣрїсїреа лѣї.

— Дн Італїа, вѣлканѣл немѣлїдїмїдїлор, шї се дн-пѣртѣшеск штїрї трїсте къ прївїре ла червїкостїтеа іта-ліанѣ. Кѣтръ чеї 24 малѣфїчї ін Сїнігалїа де не тїмпѣл репѣлїчїї романе, карї фагъ кондемнѣдї ла мѣрте де кѣ-тръ трїбуналеде напалї, шї днѣлшкѣдї, сѣ аѣасе осѣнда ла мѣрте а алтор дої малѣфїчї, карї се днѣлшкарѣ дн 5. Окт. де кѣтръ австрїачї дн Несаро. Ъмнї церанї комї-серѣ шї мїк фагътїшар днтрѣ кѣрчїмъ, шї фагъ свїрїшї, дн сѣї десѣкѣркарѣ шї пісгол дн прїнѣзѣторї — каре і де-мїндї, шї аша авѣкарѣ шїшѣрї ла шѣлъ шї воїа сѣ се апере. Пентрѣ аѣаѣстѣ апѣраре червїкѣстъ къ арте опрїте дн шѣлъ, десѣзѣрѣ ла отѣрѣрїле леѣї марѣїалї, каре днѣт-тот сѣстаѣ дн вігѣре, шї сѣ дежѣстїдїарѣ. —

— Дѣлъ прѣпалтеде детермїнѣдїлї аѣвїра днтокмї-рїлор дїрегѣторїелор де дрепѣте вор фї стаціонѣте Пре-тѣреле марї провінціалї днтрѣ алтеле пентрѣ партеа Га-лідїїї оріентале шї Бѣковїна дн Лемѣберг, пентрѣ чеѣалѣ-лідїїї оріентале шї Краковїа. — Пентрѣ Voivodїнѣ шї Бѣ-парте а Галїдїїї дн Краковїа. — Пентрѣ Kroaѣїа шї Славонїа, ла Аграм шї Тїмїшѣра; пентрѣ Kroaѣїа шї Славонїа, ла Аграм сѣл нѣшїре тѣвѣла вѣвалѣ; — преседїнѣїї претѣрелор марї къ саларїс 5000—6000 ф.; вїче преседїнѣїї къ 3—4—5000 ф. шѣл-дѣлъ кѣм дн пѣлїкарїт.

— Деспре еснѣдѣрїле атїнсе інкѣрг дин тѣте пѣрдїле чеде маї трїсте штїрї: Кроаѣїа дн сѣ сѣферї маї мѣлѣ пентрѣ апропїарѣа Мїреї Адриѣтїче. Дн Фїсѣме се чїтеск штїрї днгрѣзїтѣре. Дн 11. деспотїсѣ фагътїна аѣсѣлїс де фагїос дн кѣт се пѣреѣ, къ тѣнѣрїле дѣла тѣте пѣлѣ вел-ліче сѣѣ есплодат дѣдатѣ. Ана Фїзѣмер се реѣѣрѣ, де-прѣдѣ тѣте грѣдїнеде, кѣмнї шї аѣсѣ дн перїкѣл о мѣл-дїне де пѣї. Дѣлѣ маї вѣртѣс дн magazine, пѣї, фагїчї сѣлѣ ла мѣлѣ сѣте мїї. Дн Кроаѣїа днѣовїште аѣ рїнат вїдеде чеде маї мѣлѣ подѣрї. Сѣвѣл рѣсѣл чїчї жѣгарї дн подѣл чѣл маре ла Аграм шї компїкаѣїа е інтерѣкѣр-мѣтѣ. —

— Дн зімеле ачесте ешїрѣ шї дѣдерѣтѣрїїле аѣвїра прочедерїї дн лѣкѣрїїле матрїмонїалї, каре прївѣск конѣ-

— Дн Італїа, вѣлканѣл немѣлїдїмїдїлор, шї се дн-пѣртѣшеск штїрї трїсте къ прївїре ла червїкостїтеа іта-ліанѣ. Кѣтръ чеї 24 малѣфїчї ін Сїнігалїа де не тїмпѣл репѣлїчїї романе, карї фагъ кондемнѣдї ла мѣрте де кѣ-тръ трїбуналеде напалї, шї днѣлшкѣдї, сѣ аѣасе осѣнда ла мѣрте а алтор дої малѣфїчї, карї се днѣлшкарѣ дн 5. Окт. де кѣтръ австрїачї дн Несаро. Ъмнї церанї комї-серѣ шї мїк фагътїшар днтрѣ кѣрчїмъ, шї фагъ свїрїшї, дн сѣї десѣкѣркарѣ шї пісгол дн прїнѣзѣторї — каре і де-мїндї, шї аша авѣкарѣ шїшѣрї ла шѣлъ шї воїа сѣ се апере. Пентрѣ аѣаѣстѣ апѣраре червїкѣстъ къ арте опрїте дн шѣлъ, десѣзѣрѣ ла отѣрѣрїле леѣї марѣїалї, каре днѣт-тот сѣстаѣ дн вігѣре, шї сѣ дежѣстїдїарѣ. —

— Дѣлъ прѣпалтеде детермїнѣдїлї аѣвїра днтокмї-рїлор дїрегѣторїелор де дрепѣте вор фї стаціонѣте Пре-тѣреле марї провінціалї днтрѣ алтеле пентрѣ партеа Га-лідїїї оріентале шї Бѣковїна дн Лемѣберг, пентрѣ чеѣалѣ-лідїїї оріентале шї Краковїа. — Пентрѣ Voivodїнѣ шї Бѣ-парте а Галїдїїї дн Краковїа. — Пентрѣ Kroaѣїа шї Славонїа, ла Аграм шї Тїмїшѣра; пентрѣ Kroaѣїа шї Славонїа, ла Аграм сѣл нѣшїре тѣвѣла вѣвалѣ; — преседїнѣїї претѣрелор марї къ саларїс 5000—6000 ф.; вїче преседїнѣїї къ 3—4—5000 ф. шѣл-дѣлъ кѣм дн пѣлїкарїт.

— Деспре еснѣдѣрїле атїнсе інкѣрг дин тѣте пѣрдїле чеде маї трїсте штїрї: Кроаѣїа дн сѣ сѣферї маї мѣлѣ пентрѣ апропїарѣа Мїреї Адриѣтїче. Дн Фїсѣме се чїтеск штїрї днгрѣзїтѣре. Дн 11. деспотїсѣ фагътїна аѣсѣлїс де фагїос дн кѣт се пѣреѣ, къ тѣнѣрїле дѣла тѣте пѣлѣ вел-ліче сѣѣ есплодат дѣдатѣ. Ана Фїзѣмер се реѣѣрѣ, де-прѣдѣ тѣте грѣдїнеде, кѣмнї шї аѣсѣ дн перїкѣл о мѣл-дїне де пѣї. Дѣлѣ маї вѣртѣс дн magazine, пѣї, фагїчї сѣлѣ ла мѣлѣ сѣте мїї. Дн Кроаѣїа днѣовїште аѣ рїнат вїдеде чеде маї мѣлѣ подѣрї. Сѣвѣл рѣсѣл чїчї жѣгарї дн подѣл чѣл маре ла Аграм шї компїкаѣїа е інтерѣкѣр-мѣтѣ. —

— Дн зімеле ачесте ешїрѣ шї дѣдерѣтѣрїїле аѣвїра прочедерїї дн лѣкѣрїїле матрїмонїалї, каре прївѣск конѣ-

Rugatiunea unei femei.

Te adoredin Dumnedeule, pentru ca tu insusi esci iubirea curata. — Tu tote le poti, pentru ca iubirea e atot puternica. — Tu induratu esci, pentru ca iubirea nu pote fi neindurata. — Tu nu vei incela, pentru ca iubirea este eterna. — Facerea un' cugetu a prevenit'o, si acest' cugetu e iubirea — si adoratu pentru acestu cugetu. — Universului acestuia o lege eterna ai prescis, care se'l sustina, si aceasta lege eterna este: „iubirea!“ — Tot peccatul dintr'un isvor se nasce, si acestu isvor e nejubirea! — Pismatoretul si nesatioul nu s'ar lingusi, clevefatorul n'ar ingropa onorea sociului seu; furul n'ar sfarma usile santelor tale, lotrul n'ar ucide, si vendiatoriul nu si ar vinde patria, de ar'sci iubi. — Anse indurarea ta de a ierta peccatele, sta mai prefus de peccatul nejubirii, ca aceleia- si isvor este „iubirea!“ — Fi adorat pentru aceasta iubire. — Precum tota lumea, asia si pamantul — acestu planetu intuncosu, — de a caruia locuitori pe caliva anni neau renduit grija ta cea s'anta — vadesce legea iubirii. — Ce invita incoltirea din uscatiunea pamentului

la caldura sorelui? Au nu iubirea, care procreadia? — Ce e aceea ce in apele vechilor munti ne'ncetat ferbe? Au nu iubirea, care sustine? — Ce e aceea ce sub cadintele frandie genereadia 'erburi si viatiutoare? Au nu iubirea, care si in morte produce viatia? — Asia-e Zeule bune! Eu pricepu, si simtu, ca caldura si luminarea, — ce in radicle sorelui se infacioseadia —; colorea si mirosul ce in sinul floricelei se desface; — c'antecul viosuu, ce primavera in tonul paserilor se resuna; — lina soptire, ce in aer se vede a me grai — tote nu sunt alta de catu „iubire“, ca tu esci Zeul iubirii, si marirea ti e locata in comunu iubire! — Tu Domne singur din iubire ai sidit pre om'. Tu ai plantat indemnul iubirii in inima omenimii, si ai voit, ca singur prin iubire sa se pota sustinea. — Tu ai voit, ca Mantuitoriul cel mare se s'angeredie pe lemnul crucii, ca sa se s'antiesca pre pament dumnedeiesca iubire, care in „facere“ ai de scopert'o. — Tu esci cel ce ai pus' marginea totei, singur „iubirea“ voind sa remana nemarginita! O! ce ceresca lege a iubirii este aceasta! Ca fericit e col ce iubesc, si ne-

fericit nu pote fi care scie iubi!! Tu ai format Domne spre iubire mai ales inima solului formos!! — Asia e Domne! — Singur iubirea este lumina inimii noastre; — pre noi nu ne indeamna, nu ne atrage pofta de renume, de glorie, sele de aur. — Noi nu cerem fericirea nostra in sgomotul seclilor, si idellor'. — Tiara fericirii nostre e pacnica, avuta si eterna, ca aceiasi este „tiara jubirii!“ Ce stirmsce atat dulce neesplicabilele bateri in peptul fetitii? Ce e aceea ce cu sinul rumenu a modestiei ei pinge obradiul? Ce conduce pe trementa fetitia dela altariul teu in braciile barbatului? — Ce e aceea ce subit inima mamei conceputa viatia — aprinde steoa unei noue feciri? Ce e aceea ce in deapropetele momentului — intre veseditorele maini ale trecerii — vadesce pre maica in fii sei a se intineri? Tote su iubirea si tote aceste purcedu dela tine Zeule bune!! Fi adorat pentru atata fericire! — Si de cuget' spre mine Zeule al' iubirii! imi aduc aminte de buatatea mamei mele, de frageda iubire a amicilor, de grijea, ce mau nutrit, de padia ta cea s'anta, care mau apparat in contra ori-

